

ТЕХНОЛОГІЇ ОБЛІКУ ВИТРАТ НА ПОЛІПШЕННЯ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ В ДЕРЖАВНОМУ СЕКТОРІ

В світлі національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі існує постійна актуалізація проблем в обліку, зокрема витрат на поліпшення та утримання транспортних засобів. Згідно р. 3, п.1 НП(С)БО в державному секторі «Основні засоби», витрати на поліпшення об'єкта основних засобів (реконструкцію (реставрацію), модернізацію, добудову, дообладнання) збільшують його первісну вартість протягом усього строку використання, якщо існує ймовірність отримання суб'єктом державного сектору майбутніх економічних вигід, що перевищують первісно оцінений рівень його продуктивності, та/або збільшення потенціалу корисності цього об'єкта [1]. А тому, з практичної точки зору існують деякі нюанси чіткого розмежування витрат на поліпшення та підтримання транспортних засобів державного сектора у робочому стані та їх обліку.

Мета даного дослідження полягає у тому, щоб на основі використання положень чинної нормативно-правової бази з бухгалтерського обліку основних засобів, викласти особливості віднесення витрат на поліпшення транспортних засобів та утримання відповідно до таких, що збільшують у майбутньому економічні вигоди або підтримують їх.

Експлуатація та утримання у ході господарської діяльності транспортних засобів супроводжується зменшенням їх економічної корисності, що проявляється у виникненні відхилень в технічному стані і невідповідності своїм початковим якісним характеристикам та критеріям. Тому потребують технічного обслуговування та поліпшень. У п.1.2 Положення про технічне обслуговування і ремонт дорожніх транспортних засобів автомобільного транспорту, затвердженого наказом Мінтрансу України, від 30.03.1998р. №102 вказано, що основною метою технічного обслуговування та ремонту є підтримання дорожніх транспортних засобів (ДТЗ) у технічно справному стані та належному зовнішньому вигляді, забезпечення надійності, економічності, безпеки руху та екологічної безпеки. А відтак у п.1.3 цього ж Положення йдеться, що під витратами на поточний ремонт (згідно НП(С)БО у державному секторі 121 «Основні засоби» тотожно витратам на підтримання майбутніх економічних вигід) розуміються ремонтні витрати задля забезпечення або відновлення роботоздатності виробу, а такий ремонт полягає в заміні і (або) відновленні окремих частин (може виконуватися заявочне або за результатами діагностування агрегатним, знеособленим та іншими методами) [3]. При цьому технічне обслуговування передбачає в основному перевірку, регулювання, очищення, змащування агрегатів, заправку експлуатаційними рідинами тощо, але не включає заміну агрегатів автомобіля і не змінює його конструктивні характеристики. Так, у бухгалтерському обліку всі витрати з технічного обслуговування ДТЗ визначаються

як витрати, що здійснюються для підтримки об'єкта в робочому стані й отримання спочатку певної суми майбутніх економічних вигод і повинні визначатись витратами звітного періоду, в якому вони були понесені (п.2 Р.3 НП(С)БО 121).

До категорії «поліпшення основного засобу» відносять ті витрати, які пов'язані із модернізацією, модифікацією, добудовою, дообладнанням, реконструкцією, технічним переозброєнням тощо (відповідно до п.1 р.3 НП(С)БО 121).

У вже згаданому Положенні №102 п.1.3 мова йде про те, що капітальний ремонт (поліпшення основних засобів) – це ремонт, який виконується для відновлення справності та повного або близького до повного відновлення ресурсу виробу із заміною чи відновленням будь-яких частин, у т.ч. базових. А у п.3.15 та 3.16 вказано, що капітальний ремонт виконується за потреби, в результаті діагностики технічного стану і призначений для продовження строку експлуатації ДТЗ, а також до нього належать роботи, пов'язані із заміною кузова для автобусів та легкових автомобілів, рами для вантажних автомобілів або одночасною заміною не менше трьох базових агрегатів [3]. А отже, всі ці роботи значною мірою збільшують майбутні економічні вигоди від використання об'єкта, а тому витрати, пов'язані з капремонтom необхідно відносити на збільшення первісної вартості ДТЗ.

Робота з поліпшення об'єкта основного засобу (модернізація, модифікація, добудова, дообладнання, реконструкція тощо) здійснюється за рахунок капітальних витрат, передбачених у кошторисах на виконання зазначених робіт [2].

В результаті проведеної роботи та опираючись на чинну нормативно-правову базу в частині витрат на поліпшення транспортних засобів вважаємо, що розподіл витрат в розрізі характеру очікуваних економічних вигод від використання транспортних засобів, є доцільним, однак вимагає компетентного підходу щодо формування мети, напрямків та доцільності витрат на поліпшення транспортних засобів.

Література:

1. НП(С)БО у державному секторі 121 «Основні засоби», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 12.10.2010р. №1202 // Баланс-Бюджет. -2016. -№ 1-2(569-570).-С.3-13.
2. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів суб'єктів державного сектора, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 23.01.2015р. №11 // Баланс-Бюджет. -2016. -№ 1-2(569-570). - С.13-33.
3. Положення про технічне обслуговування і ремонт дорожніх транспортних засобів автомобільного транспорту, затверджене наказом Мінтрансу України від 30.03.1998р. №102 // Бібліотека ГоловБуха. - 2004.-№ 8(46). - С. 180-186.